

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 130

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, JUNE 2D, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Dr. Townsend se bo moral ponovno zagovarjati v kongresu

Washington, 1. junija. Poslanska zbornica kongresa je preteklo soboto odglasovala, da pokliče dr. Townsenda na zagovor, in če ne pride, da bo aretirani in poslan v ječo. Tudi dva glavna njegova pomočnika sta bila poklicana, da morata priti pred kongresni odsek in pričati. 271 kongresmanov je glasovalo za nadaljevanje preiskave proti dr. Townsendu. Samo 41 članov poslanske zbornice je bilo proti nadaljevanju preiskave. Kongresman Bell, ki je načelnik kongresnega odseka za preiskavo poslovanja dr. Townsenda, je izjavil, da človek, ki je dobil od ameriškega naroda tekom enega leta tri milijone dolarjev, na vsak način zasluži, da se njegovo poslovanje podrobno preišče.

Do nadaljne senzacije je prišlo, ko je dobil kongresni preiskovalni odsek zapriščeno izjavo, ki pravi, da je protestantski pastor Rev. Clinton Wunder iz New Yorka, dobil skoro \$300,000 v svoje lastne svrhe, ko je agitiral za načrt dr. Townsenda. Rev. Wunder je sicer zanikal to vest, toda v bankah so pronašli, da ima Wunder skoro \$500,000 denarja, dočim ni imel nobenega premoženja pred tremi leti.

Dr. Townsend sam bo moral pojasniti kongresnemu odseku, kako je prišel do premoženja, ki znaša nad en milijon dolarjev tekom zadnjih dveh let. Dočim nihče izmed starih ljudi v Zedinjenih državah ni dobil kakšne pokojnine od vlade, je pa dr. Townsend naložil na svoje ime v raznih bankah tekom zadnjih dveh let nad en milijon dolarjev. Kongresman Bell, ki je načelnik kongresnega preiskovalnega odbora proti dr. Townsendu, je mnenja, da je dr. Townsend izkoriščal idejo starostne zavarovalnice v svoje lastne svrhe.

Prenovljena dvorana

Mestni avditorij v Clevelandu bo v notranjčini popolnoma prenovljen, da "dostojno" sprejme republikansko predsedniško konvencijo, ki bo otvorjena v Clevelandu 9. junija. Skoro 600 delavcev je bilo dva meseca na delu, da pripravijo vse potrebno za predsedniško konvencijo. Seveda so zaslužili pri tem lep denar, ker so zaposleni samo unijski delavci. Cleveland pričakuje kakih 50,000 delegatov in gostov ob priliki konvencije. Zadnja republikanska narodna konvencija se je vršila v Clevelandu leta 1924, ko je bil nominiran Calvin Coolidge.

Pozdravi po konvenciji

Včeraj nam je pošta prinesla še sledeče pozdrave raznih delegatov SZZ, ki so se ustavile v Chicagu: Bara Kramer, Frances Susel, Mary Tomažin, Louise Milavec, Mary Asich, Mary Lušin, Mary Urbas, Lillian Kozeh in Josephine Račić. Prav lepa hvala vsem!

Notre Dame Academy

Notre Dame katoliška akademija je v nedeljo večer graduirala 107 deklet, in med njimi so bila tudi sledeča slovenska dekleta: Evelyn Birtič, Frances Češnovar, Anne Furlan, Margaret Kurent, Florence Miklič in Eleancre Urbas. Iskrene čestitke!

Unija oblačilnih delavcev je odobrila 30-urni delovnik

Cleveland. — Trinajsta konvencija unije Amalgamated Clothing Workers of America, ki je bila zaključena preteklo soboto v Clevelandu, je med drugimi resolucijami tudi sprejela predlog, da se pošlje na kongres zahtevo, da kongres naredi postavbo, glasom katere se omeji vse delo na 30-urno poslovanje na teden.

Nadaljna resolucija je bila sprejeta na konvenciji oblačilnih delavcev, ki zahteva, da kongres naredi postavbo, ki omejuje moč najvišje sodnije. Najvišja sodnja nikakor ne bi smela imeti pravice razveljaviti postavbe, narejene po kongresu.

Konvencija oblačilnih delavcev je tudi izrekla popolno priznanje predsedniku Rooseveltu v njegovem boju za delavske pravice. Priznala je, v imenu 500,000 delavcev, ki spadajo v to delavsko unijo, da je predjednik Roosevelt prvi predsednik v Zedinjenih državah za Abrahamom Lincolnom, ki se je potegnil za delavske pravice.

Tekom debate na zborovanju oblačilnih delavcev, je padlo nekaj pikrih besed na Rev. Chas. A. Coughlina, znanega radio pridigarja. Več govornikov je povdarjalo dejstvo, da je Roosevelt skrbel, odkar je prišel v urad, za delavce, dočim je Rev. Coughlin napadal predsednika. Končno je konvencija odglasovala, da bodo delavci, ki pripadajo k Amalgamated Clothing Workers uniji, soglasno volili za Roosevelta kot prihodnjega predsednika Amerike.

Burton pobira

Policija pod županom Burtonom je bolj stroga kot je bila policije pod prejšnjimi župani. Sicer imamo več roparskih napadov, tatvin, požigov in enakih zločinov, odkar se je preselil župan Burton v mestno hišo, toda vse to našega župana ne briga. Toda posebno pažnjo posveča sicer nedolžnim avtomobilistom. Burton je župan nekako šest mesecev v Clevelandu, pa so policisti iztirjali od avtomobilistov že nekako \$40,000,00 za razne male grehe in pregreške od strani avtomobilistov. Ko je bil župan Davis v uradu, so nerodni avtomobilisti plačali komaj \$17,000 glob in kazni v šestih mesecih, Burton je pa dal povelje prometnemu oddelku mestne policije, da se "zašije" kolikor mogoče avtomobilistov, kajti pri njih je "cash" denar. Saj je prav, da se kaznuje avtomobiliste, ki ne sledijo postavbam, ko vozijo po javnih cestah. Samo da bi Burton povedal, kam gre denar, ki ga dobiva mesto od teh glob. Pobiranje smeti, odpadkov in enake nesnage, je še vedno pod ničlo.

Manj relifa

Zvezni relifni administrator Hopkins v Washingtonu naznanja, da je zvezna vlada tekom maja meseca odpovedala relif 408,000 družinam. Ljudje so dobili delo pri privatnih kompanijah.

Važna seja

V četrtek 4. junija se vrši ob 7:30 zvečer važna seja Gospodinskega kluba na Jutrovem in sicer v Slov. del. dvorani. Prosi se vse članice, da so gotovo navzoče! — Tajnica.

Cleveland dobil 5 glavnih odbornic Slovenske Ženske Zveze

Konvencija Slovenske ženske zveze je bila pretekli četrtek popoldne zaključena v Milwaukee, potem ko je bil izvoljen nov odbor, ki bo posloval do 1. julija 1939. Sledeče so bile izvoljene v glavni urad:

Predsednica Mrs. Marie Prislund, Sheboygan, Wis., prva gl. podpredsednica Mrs. Frances Rupert, Cleveland, druga gl. podpredsednica Mary Coghe, Pittsburgh, Pa., tretja glavna podpredsednica Mary Smoltz, Chisholm, Minn. Četrta gl. podpredsednica Mrs. Agnes Mahovich, So. Chicago, Ill. Peta gl. podpredsednica Mrs. Mary Golik, Portland, Ore.

Glavna tajnica Mrs. Josephine Račić, Chicago, glavna blagajničarka Mrs. Mary Tomažin, Chicago. Glavne nadzornice: — Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Mrs. Mary Otoničar, Cleveland, Mrs. Josephine Schlosser, West Allis, Wis.

Urednica in upravnica: Mrs. Albina Novak, Cleveland. Prosvetni odsek: Mrs. Frances Susel, Cleveland, Mrs. Frances Brešak, Lorain, Mrs. Anna Petrič, Warren, Ohio, Mrs. Emma Shimkus, La Salle, Ill., Mrs. Mary Kure, Ely, Minn.

Svetovalni odsek: Mrs. Barbara Kramer, San Francisco, Mrs. Mary Kopach, Milwaukee, Mrs. Anna Kameen, Forest City, Pa., Mrs. Mary Srebrnak, Calumet, Mich., Mrs. Mary Kolbezen, Pueblo, Colo.

Direktorica sportnih klubov in vezbalnih krožkov — (drill teams) Mrs. Antonia Tanko, Cleveland. Prihodnja konvencija se bo vršila zadnji teden maja meseca, 1939, v Chisholmu, Minn.

Republikanska konvencija

Prihodnji ponedeljek bo otvorjena v Clevelandu republikanska predsedniška konvencija, za katero se vršijo najbolj obširne predpriprave. Ves program te konvencije bo oddajal potom šestih največjih ameriških radio oddajnih postaj, tako da se računata, da bo sleherni lastnik radio aparata v Ameriki lahko slišal vse. V Ameriki je danes nad 23 milijonov radio aparatov in če se računata, da posluša na enem radiju pet oseb, bo lahko 100 milijonov Amerikancev poslušalo, kaj in kako bodo republikanci vodili svojo predsedniško konvencijo. V dvorani sami bo nič manj kot 72 mikrofonov za razne govornike in časnika. Računa se, da bo veljala oddaja govorov in dogodkov na konvenciji nekako 50 tisoč dolarjev na uro.

Končan štrajk

A. & P. skladišni delavci, ki so bili dva tedna na štrajku, so se vrnili včeraj na delo. Dobili so samo to pravico, da v bodoče verizna kompanija ne bo mogla odsloviti uslužbenca, ne da bi se prej posvetovala z delavsko unijo.

Sprememba seje

Članice društva Carniola Hive št. 493, T. M., se naznanja, da se bo vršila redna mesečna seja v sredo 3. junija ob 7. uri zvečer, namesto ob 8. uri, ker po tem se zberemo pri umrli članici Mary Gosgnack, 14714 Sylvia Ave. ob 8:30, da izkažemo zadnjo čast umrli sestri. — Tajnica.

Demokrati edini

Včeraj se je vršila seja mestne zbornice, ko bi imel odstopti sedanji predsednik zbornice Joseph Artl, demokrat, in izročiti vodstvo republikancu DeMaoribusu. Prvi korak DeMaoribusu bi bil razdeliti posamezne odseke tako, da ima vsak odsek republikanca za načelnika in da imajo vsi odseki republikansko večino. To so pa demokrati sinoči prepričali na ta način, da so se združili, in sicer 16 rednih demokratov in en neodvisen demokrat. Tako jih je bilo 17 in imeli so večino v zbornici, ker je republikancev samo 16. Kakor hitro so demokrati imeli večino, so pritisnili na zbornico, ki je sprejela predlog demokratov, da predsednik zbornice ne more imenovati načelnike odsekov, pač pa bo to delal poseben odbor petih councilmanov, v katerem imajo demokrati večino. Tako so republikanci ostali na cedilu.

Štrajk v Belgradu ima usodne posledice

Belgrad, 1. junija. — Včeraj je prišlo v tem mestu do usodnega spopada med štrajkoječimi stavbinskimi delavci in policijo. V splošnem spopadu je bil ubit en delavec in šest ranjenih. Trije policisti so bili lahko ranjeni.

Elektrika in farmarji

Ko bodo načrti zvezne vlade glede napeljave elektrike po samotnih farmah v državi Ohio gotovi, se računata, da bo dobilo skoro 400,000 farmarjev električni tok v svoje hiše. Z elektriko pa pridejo električne naprave, kot pralni stroji, čistilci, lednice, radio aparati in enako. Kot sporoča zvezni REA urad bodo samo farmarji v državi Ohio tekom prihodnjih dveh let kupili nič manj kot za \$200,000,000 vrednosti električnih aparatov, kakor hitro dobijo električni tok v svoje hiše. — Rooseveltova administracija je preskrbela, da dobijo farmarji poceni elektriko v svoje hiše, in s tem korakom bodo farmarji napredovali tako, da bodo dobili tovarne za milijone dolarjev novih naročil, kar se tiče električnih aparatov. Dobiček bo na obeh straneh, pri farmarjih in v tovarnah, kjer delavci gradijo električne aparate.

Že prihajajo

Včeraj je dospelo v Cleveland precej republikanskih glavarjev, ki bodo odredili vse potrebno, da se bo republikanska predsedniška konvencija redno vršila. Mestni avditorij je popolnoma prenovljen. Preureditev prostorov je veljala mestno vlado nekako \$35,000. No, župan Burton je republikanec in njemu se ne smili denar, kadar se gre za republikanske interese. Mi bomo pa že plačali v davkih!

Prijeti butlegerji

Zvezna sodnja v Clevelandu je dala zadnje dni aretirati 11 butlegerjev, ki so bili takoj postavljeni pred sodnika in občutno kaznovani. Obsojeni so bili v ječo od dveh do trinajst let in kaznovani z globo od \$500,00 do \$1500,00. Izmed 13 obsojenih jih je bilo 11 Italijanov.

V bolnico

S Svetkovo ambulanco je bila odpeljana v East End bolnico Mrs. Martha Vidovich, 428 E. 157th St. Podvreči se bo morala operaciji.

Devetim najbogatejšim unijam preti izgon iz centrale

Washington, 1. junija. — Eksekutivni odbor American Federation of Labor je sklenil, da izžene iz organizacije devet najbogatejših unij, ki štejejo skupno mnogo nad en milijon članov.

Wm. Green, predsednik American Federation of Labor, namerava izključiti iz organizacije vse one unioniste, ki sledijo John Lewisu, predsedniku premgarske unije. Kot znano, se Lewis poteguje za industrialno unijo, dočim je večina članstva American Federation of Labor proti taki uniji.

Green je pripravljen žrtvovati eno tretjino vsega članstva delavske organizacije in še mnogo več v premoženju, samo da ostane unijska organizacija taka kot je sedaj, po poklicih, namesto da bi bila ena sama velika industrialna unija, kot jo zagovarja Lewis.

Julija meseca se vrši seja eksekutivnega odbora American Federation of Labor in pri tej priliki bodo suspendirani čarterji devetih unij. Prihodnji korak Ameriške delavske federacije bo pa suspendiranje, oziroma izgon vseh unijskih članov, ki sledijo Johnu Lewisu. To sme pa narediti le konvencija, ki se bo vršila oktobra meseca.

Med unijami, ki bodo izobčene iz American Federation of Labor, je premgarska unija, ki šteje nad 400,000 članov, nadalje Amalgamated Clothing Workers, International Ladies Garment Union, unija petrolejnih delavcev, tiskarji, steklarji, delavci, ki izdelujejo kape in klobuke, jeklarska unija in tekstilni delavci. Vsak sporazum je absolutno nemogoč.

Nagrade trgovcev

The Progressive Merchants Association naznanja, da so dobili nagrade sledeči: Mary Klun, 15934 Whitcomb Ave. \$15.00. Nadalje so dobili nagrade: Mollie Siska, 15301 Daniel Ave., Mrs. J. G. Ferranko, 1184 E. 175th St., Martin Šircelj, 642 E. 162nd St., Frank Drempečič, 1552 E. 221 St., Almenda Nece, 1201 E. 173rd St., Carl Kovač, 18621 Shawnee Ave., Mrs. G. W. Bloock, 15802 Trafalgar Ave., Josephine Jontez, 1043 E. 169th St., Jennie Bartel, 16218 Arcade Ave., Mike Morel, 16224 Groveswood Ave., Mary Segar, 448 E. 160th St., Hazel Robertson, 1193 E. 170th St., Julia Vidrih, 19704 Shawnee Ave. — Cenjenim odjemalcem se naznanja, da zahtevajo pri vseh svojih trgovcih Jugoslovanih po vsem Clevelandu trgovske nagradne listke!

Starši škrjančkov

Ne pozabite, da se vrši v sredo 3. junija ob 7:30 zvečer v Slovenskem društvu domu redna mesečna seja. Vrnite prodane in neprodane listke za koncert. Ne odlašajte do zadnjega dneva. Seja se morate vsi udeležiti.

Seja nocoj

Podružnica št. 56, National Union for Social Justice ima nocoj večer sejo v Manz Gardens, 950 E. 69th St.

Cigaretetni davek

Če niste še plačali davka za cigarete, tedaj je danes zadnji dan, da to storite, sicer vam preti kazni od \$50,00 do \$500,00.

Devetim najbogatejšim unijam preti izgon iz centrale

Washington, 1. junija. — Senator Byrd je govoril danes v senatu in povedal, da bo zvezna vlada v prihodnjem fiskalnem letu, to je, od 1. julija 1936, do 1. julija 1937, potrošila \$600,000,000 več za redne stroške in za relif, kot pa v preteklem fiskalnem letu.

Računa se, da bo vlada v letošnjem fiskalnem letu potrošila nič manj kot \$9,915,709,874. V tej vsoti je vključeno izplačilo bonusa bivšim ameriškim vojakom. To izplačilo znaša \$2,237,000,000. Poleg tega je pa določena vsota za relif nekaj nad \$1,400,000,000 in 700,000,000 za izredna vladna dela.

Kongres obravnava sedaj tudi o predlogu, da se dovoli \$320,000,000 za kontrolo povodnji, katere vsota je nujno potrebna. Dohodki zvezne vlade so znašali komaj nekaj nad \$3,500,000,000, torej bo znašal deficit za prihodnje fiskalno leto skoraj šest tisoč milijonov dolarjev.

Pokojna Mary Gosgnach

Kot smo poročali, je preminela v nedeljo zvečer na domu svoje hčere dobro poznana Mary Gosgnach, 14714 Sylvia Ave. Njeno deklško ime je bilo Medve. Stara je bila 59 let. Tu zapuščala hčer Antonijo, poročeno Gosgnach, in veliko sorodnikov. Pokojna je bila rojena v vasi Matajur, okraj Savogna pri Gorici, kjer tudi zapuščala več sorodnikov. V Ameriki je bivala 32 let. Bila je članica društva Macabees št. 493 in podružnice št. 25 SZZ. Pokojna je prej živel na 6418 Metta Ave., kjer je njen mož umrl pred sedmimi leti. Pogreb ranke se bo vršil v četrtek jutraj ob 8. uri v cerkvi sv. Vida in na Calvary pokopališče pod vodstvom Jos. Zela in sinovi pogrebnega zavoda. Naj bo pokojni materi ohranjen blag spomin!

"Queen Mary"

Včeraj je dospel v New York najnovejši pomorski orjak, angleški parnik Queen Mary, katerega je stotisoče ljudi burno pozdravljalo. Toda parnik na svoji prvi vožnji ni dobil rekorda za hitro vožnjo. Slabo vreme in viharji so parnik zadržali na morju, tako da je dospel preko Atlantika v New York 44 minut kasneje kot francoski parnik Normandie na svoji prvi vožnji.

Vehovec na delu

Naš councilman Anton Vehovec iz 32. varde je napadel direktorja javne varnosti, češ, da "počisti" 32. vardo, katere zastopnik je Mr. Vehovec. Prostitutke in igralni prostori, vsega je v obliči v 32. vardi, in vse to mestna vlada z lepim očesom gleda, pravi Mr. Vehovec.

K molitvi

Članice podružnice št. 25 S. Z. Z. so prošene, da pridejo k skupni molitvi danes zvečer ob 7:30 za pokojno sestro Mary Gosgnack, 14714 Sylvia Ave. V četrtek se pa vdeležite pogreba pri sv. Vidu.

Zaposlene železnice

Odkar so železnice na povelje vlade morale znižati ceno vozni, je promet železnic zelo narasel. Sedem nadaljnjih prodajalcev vozniških listkov je dobilo delo na glavnem Terminal kolo-dvoru.

Obtoženi učitelj

Iz St. Clairville, Ohio, se poroča, da so tam zaprli učitelja na višji soli, ker je zapeljal svojo učenko, neko 15 let staro dekle.

V bolnici

Mrs. Mary Jerak, 15422 Calcutta Ave., se nahaja v Glenville bolnišnici. Prijateljce jo lahko obiščejo.

V treh tednih bo odprta ogromna razstava v mestu

Cleveland. — Tisoče in tisoče ljudi že prihaja dnevno na obširni prostor ob jezeru in gledajo in gledajo, kako rasejo stavbe iz tal in obenem se čudijo, da je bilo mogoče kaj tako ogromnega ustvariti v tako kratkem času.

V resnici bo to razstava, na katero bodo ponosne vse Zedinjene države. Samo kar se tiče znanstva, umetnosti in glasbe bo razstava vredna, da si jo ogledate. Nekaj najbolj zanimivega bo gotovo ono poslopje, kjer se bo lahko videlo, kako se iz surove rude dela najfinejšo jeklo. Pod vodstvom metalurga prof. Batesa od Western Reserve univerze, s pomočjo zelo spretnih tehnikov in izurjenih mehanikov, se bo videlo, kako so se izkopane rudnine pridobile in obdelovale od najstarejših časov sveta pa vse do danes, ko je tehnika na višku.

Ideje za to metalurško razstavo so si izposodili od treh slovitih evropskih muzejev, in sicer iz Deutsches Museum v Monakovem, od francoske kolonialne razstave v Parizu in od British Empire Exposition v Wembleyu.

Obiskovalci metalurške razstave bodo peljani v nekaj šaft, kjer bodo videli primitivno ličverno, kakor so jo rabili v predkrogovinskih časih v Afriki. Opazovali bodo, kako so prvi poznani ljudje na svetu topili rudo.

Takoj zraven bodo pa moderne topilnice, kjer se vlija najfinejšo jeklo po najbolj navtančnih modernih metodah. Nekaj posebnega bodo tudi televizijski aparati. Obiskovalci se bodo lahko videli sami sebe v aparatu, obenem pa poslušali svoj gls.

Vsak večer bo koncert, katerega bo oddajalo 80 godbenikov - umetnikov pod vodstvom Ringwalla, ki je konduktor clevelandskega simfoničnega orkestra. Šest drugih slavnih glasbenikov bo vodilo koncerte. Skoro sleherni dan bo tudi ogromna predstava, bodisi drama, burka ali opereta. Kadar imate priliko, pojdite na razstaveni prostor, da vidite, kaj zmore moderna tehnika in kako hitro se vse gradi, da mislite, da vstaja poslopje samo iz zemlje.

Iz Japonskesga!

Po dolgem času smo enkrat za spremembo dobili razglednico iz Tokio, Japonska! Oddana je bila v glavnem mestu Japonske dne 10. aprila in je srečno dospela včeraj v naše uredništvo. Misijonar Antonin Avgustin prijazno pozdravlja Slovence v Clevelandu in se zahvaljuje za velikonočno številko "Ameriške Domovine," ki je tam daleč proč od domovine povzročila mnogo veselja in zanimanja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. O. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 130, Tues., June 2, 1936

Republikanski predsedniški kandidat

Ako želi republikanska stranka letos izvoliti svojega predsednika, tedaj mora predvsem najti kandidata visoke intelektualnosti in značajnosti. Vsi dosedaj omenjeni republikanci, ki se potegujejo za predsedniško nominacijo, so brez vsakega pomena, kot se je izjavil dr. Nicholas Murray Butler, predsednik največje ameriške univerze, The Columbia University v New Yorku.

Poleg tega, da je dr. Butler predsednik največje univerze je pa tudi znan politikar, ki rad prihaja v javnost in zlasti republikancem od časa do časa daje nauke, kje in kako morajo delovati, da dosežejo uspeh v politiki.

Dr. Butler se je pravkar vrnil iz potovanja po Californiji. Spotoma je obiskal dvanajst različnih držav. Pri tem je dognal, da je republikancem danes največji trn v njih politiki senator Borah, ki je poznan, da ni slepo orodje v rokah drugih, pač pa da zna samostojno misliti.

Nicholas Butler poroča nadalje, da je dognal na svojem potovanju, da je stotisoče republikancev, ki bodo raje volili za Roosevelta, kot da bi volili za Boraha. Večina republikancev, vsaj v kolikor je dosedaj mogoče dognati, si želi kot predsedniškega kandidata republikanske stranke — gubernerja Landona, o katerem trdijo, da se ga da sukati in zavijati kot so svoje dni sukali in zavijali Coolidgea.

Toda republikanska stranka, pravi republikanec dr. Butler, se silno moti, če misli, da ji bo mogoče dobiti kandidata starinskega naziranja, odvisnega od denarnih mogotcev in opremljenega z idejami, ki spadajo v devetnajsto in ne v dvajseto stoletje. Knox, Vandenberg, Landon, Hearst, Dickinson in drugi republikanci, ki se danes omenjajo kot resni republikanski predsedniški kandidati, ne morejo biti izvoljeni.

Tekom zadnjih štirih let se je Amerika v skoro vseh ozirih silno spremenila. V to nam je dokaz sam dr. Butler, ki je zelo star človek, toda še vedno bistrega razuma. V dokaz ogromnim spremembam v Ameriki je tudi dejstvo, da je republikanska stranka tako zmešana, da voditelji še danes nimajo in ne morejo sestaviti programa, katerega bi predložili narodu tekom predsedniške kampanje.

Republikanska stranka danes nima niti najmanjšega pojma, kako bi stopila pred narod in zahtevala izvolitev svojega kandidata od naroda. Roosevelt je v svojo demokracijo tako spremenil Ameriko, da je republikanci ne poznajo več. Kaj mislite na primer o postavi glede garancije denarnih vlog v bankah? Kdaj je prej prišlo kakšnemu republikancu na misel, da bi ljudem zagarantiral njih življensko prihranke v ameriških bankah?

Če bi imeli tako postavo pod Hardingom, Coolidgejem ali Hooverjem, ki so bili vsi republikanci, tedaj ne bi prišlo do bančnega kraha, ljudje bi imeli denar, dežela bi bila rešena, relifa ne bi poznali, ljudem bi bili prihranjeni ogromni davki, depresija bi bila skoro nepoznana.

Ako Roosevelt s svojo administracijo ne bi naredil ničesar drugega kot bančno garancijsko postavo, tedaj zaslužni, da je ponovno izvoljen predsednikom. Danes je vsaka banka varna v Ameriki, ker vlada garantira vse vloge do svote \$5,000.00.

Kje so pa koristi, ki so jih dobili delavci od Rooseveltove administracije! Nekateri je sicer starinska najvišja sodnja podrla in odpravila, toda večina njih je še v veljavi in bodo tudi ostale, ker se jim tudi najvišja sodnja ne more upirati. Da, Amerika se je spremenila v mnogih ozirih, temeljito izpremenila, in ni čudno, da v takem položaju je republikanec skrajno težavno dobiti predsedniškega kandidata, ki ima v prihodnji kampanji enako priliko biti izvoljen jo ima predsednik francoske republike biti izvoljen za nemškega cesarja.

Za kulturni vrt

Cleveland (Newburg), O. — s. Mirtel, Anton Gliha st., Newburško okrožje zelo lepo napreduje. Naša naselbina se zaveda svoje dolžnosti ter rojaki prispevajo po svoji moči v obilni meri, kar je razvidno iz poročil, ki so bili že priobčeni v tem časopisu. Upamo, da bo kvota newburškega okrožja v kratkem dosežena. Naši zastopniki so morljivo na delu ter donajajo darove, ki so jih nabrali. Tako sta šli dve naši pridni ženi po Union Ave., 93rd St. in okolici. To je Mrs. Jennie Blatnik iz Union Ave. in Mrs. Josephine Stepec iz Mansfield Ave. Nabrali sta lepo vsoto \$24.00.

Sledeči so prispevali po \$1: Frances Larish, Sophie Planinšek, Frank Blatnik, Joseph Kenik, Vera Champka. Po 50c: Rudolf Mišmaš, Jo-

nabiralkama za njih trud in delo, ki sta ga izvršili. Imeli sta veliko hoje, ker ta okolica je obširna. Ti dve ženi sta vredni pohvale, ker sta vedno pripravljene pomagati, kjer gre za dobro stvar. Končno iskrena hvala tudi darovalcem za njih dar. Prosimo še nadaljnjih prispevkov, da se naša ideja kulturnega vrta tem prej izvrši.

Anton Meljač, tajnik.

Prigode s potovanja

Piše J. Potokar, Cleveland, O.

8. aprila — Nazaret — Po lepi Ezdreonski dolini smo brželi proti Nazaretu. Dolina je zelo rodovitna, pridno obdelana, lepe so judovske kolonije, ki so vse kolektivistično urejene. Imajo male hišice za bivanje, vse drugo je skupno, kot živina, stroji, polje, travniki, oranžne plantaze itd. Večinoma so to mladi ljudje od 20 — 30 let, ki so se v zadnjih 10 letih tu naselili.

Ceste v Palestini so vse asfaltirane, kar so napravili Angleži, zato je vožnja po takih cestah lepa, udobna in hitra. Mrak se je vlegel že nad grčice in goro Tabor, ko smo dospeli v Nazaret. Mesto napravi lep vtis, je lepo položeno na obronke pogorja električno razsvetljeno. Nastanili smo se v Casa Novi, frančiškanski hiši. Po večerji ob lepi mesečini smo obiskali Marijin vodnjak, kamor je hodila Mati božja po vodo in prav tako Jezus, ki je tu rasel v starosti in modrosti pri Bogu in ljudeh. Živel je nepoznan svetu in pomagal Jožefu pri tesarskem opravilu. Odzvali smo se vabilu usmiljenih bratov, ki vodijo avstr. hospic. Postregli so nam z vinom in pristnim domačim arakom. Krasna je bila noč, nebo posuto z jasnimi zvezdami, ki so se zdelo tako blizu. Bleda mesečina je bila razlita nad Nazaretom, ki je že počival v večernih sanjah, ko smo še vračali proti domu. Drugo jutro, veliki četrtek, smo obiskali cerkev Marijinega Oznanenja, ki je glavno svetišče v Nazaretu. Cerkev je na zunaj skromna, kakor je bila skromna hišica, kamor je stopil angel Gabriel in izgovoril besede: Češčenca, milosti polna, Gospod je s Teboj! Kjer je beseda meso postala je zaznamovano mesto z zvezdo, okrog so pa besede: Et verbum hic caro factus est. To se je zgodilo v votlini pod Marijinim oltarjem, kjer kažejo mesto, kjer je klečala Marija in angel stal. Tudi kraj, kjer je bila delavnica sv. Jožefa je še ohranjen, tu je napis: Et erat subditus illis — in bil jima je pokoren. Ogleдали smo si dalje tudi sinagogo, kamor je hodil Jezus ob sobotah molit. Prebral nam je dr. Snój na vseh teh svetih mestih iz sv. pisma one odlomke, ki govore o skrivnostih, ki so se tod izvršile. Kjer je stala nekoč sinagoga, stoji sedaj grško kat. cerkev, ki pa je precej zanemarjena. Ljudje pa živijo še sedaj precej slično življenje kot pred 1930 leti.

9. aprila — Gora Tabor (562 m). Lepa je bila jutranja vožnja z avtom mimo arabskih vasic, med njivami in oljčnimi nasadi proti gori Tabor, ki stoji mogočno nad Ezdreonsko dolino. Ostre serpentine in bolj priprosta pot nas je vodila na vrh gore, kjer se je nekoč Gospod spremenil v pričo apostolov, stoji sedaj nova krasna bazilika, z lepim marmorjem okrašena in dragocenimi mozaičnimi slikami, katere je napravil Rudolf Vilani l. 1921-24. Nad glavnim oltarjem vidimo sliko, ki kaže Kristusa v beli obleki, poleg Njega vidimo začudene apostole, spodaj pa napis: Et transfiguratus est ante eos — in spremenil se je v pričo njih. Iz neba se je začul glas: Hic est filius meus dilectus ipsam andite: to je moj ljubi sin, njega poslušajte! Ker je razgled s Tabora obširen, zato nam je dr. Snój za razgled naravno razkazal, da smo dobili

pregled čez Galilejo. Nam nasproti leži mesto Najm, kjer je Gospod obudil mrtvega mladeniča. Levo od Najma vodi najbližja pot proti Jeruzalemu, po kateri je hodil Kristus. Na drugi strani se vidi Genezareško jezero, še preje se dviguje mesto na gori, kraji znani iz križarskih vojska. Poleg cerkve stoji lep samostan, hospic za romarje, ki tukaj lahko prenoče, lep vrt, poln bujnega cvetja se razprostira levo in desno pred cerkvi. Vidijo se razvaline nekdanjega samostana. Gotovo je, da je stala ta cerkev že v IV. st., katera je bila porušena, od križarjev nanovo pozidana. Na gori imajo tudi pravoslavni svoj samostan, kjer živi en grški menih.

9. aprila — Genezareško jezero ali Tiberijsko morje. — Naš Odrešenik je ljubil zlasti pokrajino, ki leži med Nazaretom, Taborom in Genezareškim jezerom. Tu je storil toliko čudežev, kateri nam pričajo, da je bila ta pokrajina Njemu zelo blizu srca. V vasi Liburije se je zgodil dogodek, katerega nam opisuje sv. Marka v IX. p. 19 vrsta. Kmalu smo se začeli spuščati navzdol proti Jordanu, prestopili morsko ožino in prišli ob mestu Tiberias, 200 m. pod morsko višino, na bregove lepega Genezareškega jezera.

Mesto je judovsko, se modernizira, je nekako središče ob jezeru. V Magdalu smo se ustavili, tu je bila doma Marija Magdalena, ki se je iz javne grešnice spreobrnila v spokorno Magdaleno. Vas je zelo zanemarjena, polna nesnage in smrada. Takoj za tem krajem sledi ena najbolj rodovitnih dolin Genezar imenovano. Skoraj ves svet so kupili Judje in tukaj kolonizirajo in naseljujejo svoje ljudi. O tem pričajo krasni nasadi banan in oranž. Čudno, da Arabci, ki tod bivajo nad 1000 l., niso znali izrabiti rodovitnosti zemlje, ugodnosti podnebja in naravne lepote kraja.

Ob 12 smo dosegli severni breg jezera pri mestecu Kafarnaumu. Tu je bil doma apostol Andrej, tukaj je Gospod objubil sv. R. Telo, kar lepo opisuje sv. Janez v VI. pogl., katerega smo prečitali na kraju sinagoge, katero so nedavno odkopali. To in številne izkopanine pričajo natančno, kje je nekoč stala ta sinagoga. Ker je bil ravno vel. četrtek, ko je Gospod postavil pri zadnji večerji sv. R. T., je bil to za nas izreden dogodek.

Genezareško jezero. V Tabgih smo imeli kosilo. Ogleдали smo si tudi kraj, Supet, mesto na gori, kjer je imel nekoč Gospod svoj znameniti govor na gori, kjer je pomnožil kruhe in nasitil množico. V dolini zidajo lazariisti sedaj spominsko cerkev. Gospod je šel k učencem po vodi; tu je izbral Gospod tudi svoje prve učence, tu je objubil prvenstvo Petru: Pasi moje ovce... Na temelju so odkrili lazariisti lepe mozaike, znamenje, da je bila tu že nekoč cerkev. Jezero, kjer so apostoli ujeli obilo rib, je 9 km široko in 21 km dolgo. Globoko pa 48 m. To je za nas kristjane sv. jezero, nekoč še lepše in svetejše, ko je Kristus tod skoraj 2 leti učil svoj evangelij.

Polagoma se je dvigala cesta nad jezerom in na serpentinah smo se še enkrat ozrli na kraje in jezersko gladino, oživel so pred nami dogodki nekdanjih dni.

Kana Galilejska — Pot nazaj proti Nazaretu nas je vodila skozi priprosto vasico Kano Galilejsko. Hiše so nizke, ulice ozke, kraj zamazan, le s težavo smo prišli do preproste cerkvice, kjer kažejo prostor, kamor je bil Gospod povabljen na ženitovanje. Tudi vrč, kakršen je bil takrat v rabi, se kaže. Tu je Kristus storil svoj prvi čudež, katerega nam opisuje sv. Janez v 2 pogl. 12 vrsta. Zelo so bili vsiljivi prodajalci razglednic in rčev. Zasedli smo vozove, po nekatere

rih ovinkih in klancih smo zagledali pred seboj zopet Nazaret. Ko smo si utešili žejo pri Marijinem vodnjaku, je naša pot vodila čez Samarijo proti Jeruzalemu. Kakor Galileja, tako je tudi Samarija lepa rodovitna pokrajina, katera nas s svojimi grški spominja na našo Dolenjsko.

Videli smo pokrajino, kjer so pasli Jakobovi sinovi črede, kjer je bil prodan Jožef in odpeljan v Egipt. Ustavili smo se v mestu Sicheu (Nablus) 25,000 preb. Tudi to mesto se večkrat omenja v sv. pismu. Leži na nekakem prehodu med Sredozemskim morjem in Jordanom in med goro Garizim in Ebel. Pod Sichenom kažejo Jakobov vodnjak, kamor je prišla Samarijanka zajemati vodo in kjer sta se srečala s Kristusom. To opisuje sv. Janez v 4 pogl. 1 vrsta. Nad vodnjakom so začeli pravoslavni zidati cerkev. Malo pred tem vodnjakom se kaže grob egipt. Jožefa. Vodnjak je zelo globok, do 40 m. Tu stoji mala cerkvična pravoslavna. Pot je vodila dalje čez precejšnje pogorje skozi ozko sotesko, kjer so nedavno roparji oropali 8 avtomobilov. Zato smo bili opozorjeni na to in smo hiteli v Jeruzalem, kamor smo dospeli ob pol šestih zvečer. Ta dan smo prevozili nad 300 km. Nastanili smo se v avstr. hospicu. Med potoma smo srečavali Arabce in Arabkinje v bujnih nošah, kateri so se vračali od praznika. Noč je bila mirna in mesečina se je razvilala nad mestecem. Po večerji smo šli čez potok Cedron v Getzemanški vrt, kraj, kjer je Gospod krvavi pot pil, stoji lepa cerkev, bazilika imenovana. Cerkev je bila polna vernikov. Dogodki, ki so se ravno na vel. četrtek tu dogodili, so se peli v obliki pasijone v latinskem in arabskem jeziku. Vmes pa je zelo lepo pel franč. pevski zbor. Na kraju, kjer je ta večer Gospod molil, kjer je potil krvavi pot, stoji sedaj sredi oljčnih nasadov krasna nova cerkev z lepimi mozaičnimi slikami.

(Dalje prihodnjic.)

IZ PRIMORSKEGA

—Dve spremembi v organizaciji "Dopolavoro." — Postojna, aprila 1936. Kot poročajo, so bile organizacije prisiljene ukiniti organizacijo "dopolavoro" v Selcih pri St. Petru, ker ni uspevala. Kot je znano, ima ta organizacija povsod po deželi z društvenimi prostori združeno tudi gostilno ali buffet, kar pa po naših krajih ne uspeva in so vsi gostinski obrati zapisani propadu prej ali slej, z njimi pa tudi organizacija sama. Nasprotno pa so nanovo ustanovili "dopolavoro" v Petelinjah pri St. Petru. Tudi tr. so otvorili nekaj buffet, ki ga oskrbujejo neke ženske, doma iz Palčja.

—Nesreča na cesti. Reka, aprila 1936. Posestnik Lojze Boštjančič iz Kilov (občina Prem), je tako nesrečno padel z voza, da se je ranil na glavi in dobil znatnejše poškodbe na eni nogi. Odpeljali so ga v reško bolnico.

—Cesta Gorica — Trnovo — Lokve. Gorica, aprila 1936. — Cesto, ki pelje iz Gorice in Solkana čez Trnovo in Lokve popravljajo, in sicer jo širijo, sečejo klance in ovinke.

—Tajno policijo ob meji ojačujejo. Postojna, aprila 1936. Kot so se pred kratkim razširile govorice, je Postojna dobila v zadnjem času ponovno ojačenje tajne policijske službe. Nastavljenih je osem novih tajnih policistov, poleg že prejšnjih.

—Fašistične ceremonije za padlimi v Abesiniji. Postojna, aprila 1936. V Budanjah pri Ajdovščini se je vršila pred velikonočnimi prazniki maša za dušnico za v Abesiniji padlimi

IZ DOMOVINE

—Notranjski mazač Permozer obsojen. Mali senat je imel te dni pred seboj 78-letnega upokojenega železničarja Ferdinanda Permozerja, ki se je kot upokojenec napotil v ameriške dežele, odkoder se je vrnil s pravcato ameriško diplomom "inženjerja lokomotive" in tudi s precejšnjim premoženjem, s katerim si je na Notranjskem uredil lepo kmetijo. Odtlej je tudi preko mej stare Notranjske slovel kot izkušen zdravnik. Za svojo pomoč je prejemal včasih precej visoke zneske. Pa se je primerilo, da sta v sumljivih okoliščinah legli v grob dve ženski. Raztelesenje obeh je pokazalo isti vzrok smrti: odpravo plodu, izvršeno na skrajno malomarn način. Sledovi so držali k Permozerjevi domačiji, toda Permozerju se je posrečilo, da se je izmuzal iz zadrege. Vsi so pričali v njegov prilog, posebno hči Filomena, ki je tudi znana zdravnica mazačka. Tako bi ostalo vse prikrito, da ni stari vdovec privedel v hišo nove gospodnje, celo mlajše od hčere, maloletne Ivane Arhove. Začeli so se hišni prepiri in tisto, kar je pred poroko bila še družinska tajnost, je postalo javno. Tako se je znašel Permozer na zatoženi klopi pod obtožbo, da je v dveh primerih iz malomarnosti zakrivil z nedovoljenim posegom v telo smrti nosečih žensk, v dveh primerih pa, da je odpravil plod brez hujših posledic. Poleg Permozerja je bilo še osem soobtoženih. Ferdinand Permozer je bil obsojen na dve leti in šest mesecev robije in izgubo častnih pravic za štiri leta, Fant pokojnega dekleta Lojze Primožič na štiri mesece strogega zapora in izgubo častnih pravic za dobo dveh let, ker je z denarjem pripomogel, da se je njegovo dekle podvrjalo operaciji, Martincičeva Marija ki je odpravila plod, na dva meseca zapora pogojno za dobo treh let, Permozerjeva hči Filomena in žena Ivana Permozerjeva pa zaradi mazaštva proti nagradj vsaka na en mesec zapora, slednja je pogojno za dobo dveh let. Nadalje sta bili obsojeni zaradi krivega pričevanja Marija Tekavčeva na tri mesece strogega zapora in izgubo častnih pravic za dobo dveh let. Ivana Jeršinova pa zaradi naganjarjanja h krivemu pričevanju na tri mesece strogega zapora pogojno za dobo dveh let in na izgubo častnih pravic za dve leti. Oproščena sta bila od obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov Anton Lojvec in Jožefa Lojgerjeva.

Naročite se na dnevnik

Ameriško Domovino!

Tukaj je pa nekaj za peklarje, ki se jim ne ljubi pomivati posode. Zdad so izumili tak krožnik, da se ga potem, ko pojedete z njega kosilo, lahko sne. Krožnik je napravljen iz take trvine kot so piškoti.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Mays

Kmalu sva imela številno spremstvo, ki je za vsakim ognjem naraščalo. Ljudje so hoteli, da bi naju dohajali.

Pred melekovo hišo je stalo najmanj šestdeset oboroženih ljudi. In prvi človek, ki sem ga spoznal, je bil sir David Lindsay. Udobno je slonel ob steni.

Vrišč in trušč ga je zbudil iz premišljevanja. Pogledal je — in njegov dolgočasni obraz se je mahoma čudovito spremenil.

Celo se je zravalo v višino plešaste glave, gola brada se mu je povesila, kot da se je onesvestila, usta so zazijala, kot da je mislil použiti kar celega krilatega bika, in nos, njegov dolgi, suhi nos se je zravnal kakor vrat gamza, kadar udari na njegovo uho sumljiv glas.

In potem je dolgi David kakor tiger, planil nad mene, ki sem pravkar stopil s konja, in me ujel v odprte roke.

"Master —! Sir —!" je tulil. "Ste spet prišli? Heigh day —! Huza —! Dobrodošli! Živeli! Živeli!"

"No no, nikar me ne zadušite! Drugi ljudje bi tudi radi se kaj dobili od moje osebnosti!"

"Eh —! Oh —! Ah —! Kje ste tičali? Kje ste bili? Kako je bilo, he? Ste se sami osvobodili?"

Zagledal je Nedžir beja.

"Oho —! Ujetnik —?! Čudovito —! Nerazumljivo —! Yes!" In že me je tudi od druge strani nekdo pograbil.

"Allah illa 'llah —! Tule si, effendi! Hvala Allahu in preroku! Pripoveduj!"

Mchammed Emin mi je stiskal roko. In Amad el-Gandur je stal poleg in vzklikal:

"Wallahi —! Effendi, Allah te je poslal! Konec je vseh težav! Gospod, daj mi roko!"

In ob strani je stal mali, dobri hadži Halef Omar. Nič ni rekel, pa v očeh so se mu lesketale solze.

Tudi njemu sem dal roko. "Halef, tebi se moram v obilni meri zahvaliti za rešitev!"

"Ne govori, gospod!" se je smehljal med solzami. "Kaj sem jaz v primeri s teboj? Nesnažna podgana, grd jež, pes, ki je ves vesel, da ga njegov gospod vobče pogleda."

"Kje je melek?"

"V hiši."

"In bej?"

"Dobro shranjen in zastražen v najbolj skritem kotu."

"Pojdimo k njima!"

Vse polno ljudi se je zbralo krog nas. Odvezal sem Nedžir beja od stremena in mu zapovedal, da mora z menoj v hišo.

"Ne spraviš me v hišo!" je zaškrtal.

"Dojan, pazi!"

Pomagalo je.

Z Dojanom trdo ob strani sem stopil naprej, brez obotavljanja je šel Nedžir bej za menoj.

Ko so se vrata zaprla za nami, je zunaj butnila radovednost na dan. Ljudje so hoteli vedeti, odkod sem se nenadoma vzel in kje sem dobil ujetnika. Stoteri glasovi so popraščevali, vzklikali in se čudili. Kakor bučanje vetra je prihajal glas množice v hišo.

Koj sem našel meleka. Na bojnem posvetu je bil s svojimi ljudmi. Starešine so bili zbrani krog njega.

Ko so me zagledali, so vsi planili na noge. Halef je sicer meleku že prej povedal, da pridem, pa vkljub temu so bili iznenadeni in veseli. Posebno melek. Njegov položaj je bil nevaren in skrbi sem mu bral na obrazu, pa razjasnil se mu je, ves radosten mi je podal roko.

"Emir, kako sem vesel, da si prišel! In zdrav povrh! In tamle —! Ah, Nedžir bej —! In ujet!"

"Da! Pojdite, vse vam bom povedal."

Posedli smo po rogovnicah, le

rais je moral stati in poleg njegaja je stal Dojan in držal v gobcu konec vrvi, s katero je bil bej zvezan. Pri vsaki najmanjši bejevi kretnji je jezno zarežal.

Vse oči so se radovedno uprle v mene. Dejal sem:

"Kako me je napadel rais iz Sorda in me spravil v samotno kočjo v gorovju, — vse to vam je Halef že pripovedoval, kajne?"

"Da," so odgovorili zbrani starešine.

"Torej vam tega ne bom ponavljal in —"

"O da, emir, pripoveduj nam!" me je prekinil melek.

"Dobro! Pa pozneje. Sedaj ni časa. Važnejše posle imamo."

"Kdo te je osvobodil? In kje, kako si dobil raisa?"

"Tudi to vam bom pozneje obširneje pripovedoval. Rais noče miru, napasti hoče Kurde in pahnti v nesrečo vso dolino. Ves čas sem že jezdi po vaseh in hujska ljudi. Jutri bo planil nad Kurde. In vi ste izgubljeni, se —"

"Ne!" je nekdo zaklical.

"Ne bom se prepiral s teboj o tem, rais!" sem dejal. On je ugovarjal. "Le eden more pomagati in odvrniti nesrečo od vas vseh. In to je Ruh-i-kulian."

"Ruh-i-kulian —?" so začuden vzklikali.

"Da. In zato sem ga obiskal."

"Ti —?" se je čudil melek.

"Kako pa si našel k njemu?"

"Našel sem votlino, v kateri stanuje in sprejema tiste, ki njegove pomoči potrebujejo. Vse sem mu pripovedoval, o vašem napadu na Kurde, o beju, ki si ga ujel, o raisu, ki hoče vkljub tvoji miroljubnosti Kurde napasti. Mirno me je poslušal in mi naročil, da —"

"Govoril je s teboj —? Čul si njegov glas —?" se je vse bolj čudil melek. In eden starešin je pravil:

"Gospod, nihče še ni videl in ne slišal Duha votline. In če je bilo tebi dano, da si ga slišal, si gotovo ljubljencem božji in poslušati te moramo."

"Storitve to, možje! Vaša sreča bo, če me poslušate in ubogate, kar vam bom v imenu Ruh-i-kuliana naročil."

"Kaj ti je naročil Duh votline?"

"Naročil mi je, naj grem nemudoma v Lizan in naj pripeljem meleka, gumrijskega beja n raisa iz Sorda k njemu."

"Ah —!" je začudeno zadonelo po dvoranah.

"Koj sem se napolil v Lizan. Potoma sem srečal raisa. Povedal sem mu, da mora nemudoma k Duhu votline, ker da želi z njim govoriti. Ni hotel ubogati, pa sem ga vrgel s konja, ga zvezal in pripeljal sem k vam."

Pokličite še beja gumrijskega, da zve tudi on, kaj mu Duh votline naroča!"

Melek je vstal.

"Emir, se ne šaljš?"

"Zadeva je prenesna za šalo!"

"Torej moramo ubogati! Pa — ali ne bo prenevarno, če vzamemo beja s seboj? Ušel bi nam in talca bi izgubili —!"

"Obljubiti mora, da ne bo ušel. Mož beseda bo."

"Pa pojdem ponj."

Odšel je in se kmalu vrnil z bejem.

Ko me je gumrijski knez zagledal, je pohitel k meni in me prijel za roko.

"Spet si tukaj, emir!" je vzklilnil. "Hvala Allahu! Zelo me je vznemirilo, ko sem zvedel, da si nenadoma izginil. Vedel sem, da si ti edini naš upanje."

"Tudi mene je zelo skrbelo za tebe, bej! Gotovo si nestrpnost čakal na mene. Bal sem se, da me boš napačno sodil, ker nisi vedel, kaj se je zgodilo. Pa Allah, ki je vedno dobronamern, me je rešil iz rok sovražnika in me pripeljal spet k tebi."

(Dalje prihodnjič)

Člani Progressivne trgovske zveze

(Vprašajte za nagradne listke)

Beauty Shoppes
LOGAR BEAUTY SHOPPE
17216 Grovewood Ave.
MARION'S BEAUTY SHOPPE
15712 Waterloo Rd.
GRDINA SHOPPE
6111 St. Clair Ave.
Čistilnice oblek

JOS. KOVACH
15621 Waterloo Rd.
ACME DRY CLEANING CO.
671 E. 152nd St.
Confectionery in pivnice

JOHN TRČEK
15506 Holmes Ave.
FRANK LAURICH
15601 Holmes Ave.
Cvetličarji in papirarji

FRANK JELEK
15302 Waterloo Rd.
EDWARD KOVACH
15621 Waterloo Rd.
Delikatese

FRANK IVANČIČ
15416 Saranac Rd.
Fotografisti

JOHN BUKOVNIK
762 E. 185th St.
JOHN WIDGOY
485 E. 152nd St.
Groceristi

SOBER-MODIC
544 E. 152nd St.
LOUIS URBAS
17305 Grovewood Ave.
A. MLAKAR
522 E. 200th St.
LUDWIG METLIKA
1151 Addison Rd.
JOHN SPEHEK
16226 Arcade Ave.
ANTON BARTOL
1425 E. 55th St.
LOUIS J. PRINCE
1209 Norwood Rd.
LUDWIG GUSTINCIC
6128 Glass Ave.
Grocerije in mesnice

MIKE PIKS
1383 E. 53rd St.
KARL MRAMOR
1140 E. 67th St.
GABRIEL FOOD MARKET
595 E. 140th St.
KUHLEBROS.
15321 Arcade Ave.
JOHN MAUSAR
23751 St. Clair Ave.
FRANK J. KRAMER
15454 Calcutta Ave.
FRANK FABJAN
399 E. 152nd St.
ANDREJ MOZINA
15931 Saranac Rd.
GEO. KUCHAR
3846 St. Clair Ave.
JOS. MEDVED
783 E. 222nd St.
JOS. SACERICH
16005 Waterloo Rd.
FRANK MULLEC
16811 Waterloo Rd.
JOHN KAUSEK
15613 Kewanee Ave.
LUDWIG MANDEL
15615 Waterloo Rd.
BLAŽ BOLDIN
14401 Thames Ave.
VICTOR BERNOT
16001 Holmes Ave.
CERGOL & OGRINC
412 E. 156th St.
FRANK CEBUL
14615 Sylvia Ave.
JOHN DOLENC
573 E. 140th St.
BLAŽ GODEC
16903 Grovewood Ave.
JOS. JANES
16016 Parkgrove Ave.
FRANK KEPIC
14301 Sylvia Ave.
CHARLES LESJAK
15708 Saranac Rd.
JOS. MODIC
315 E. 156th St.
LUDWIG RADDELL
15804 Waterloo Rd.
JOHN TOMAŽIČ
16853 Grovewood Ave.
LUDWIG MANDEL SR.
920 E. 140th St.
J. METLIKA
14516 Sylvia Ave.
RUDOLF PERDAN
933 E. 185th St.
JOHN VIDENSEK
498 E. 152nd St.
ANTON MARTINCIC
5917 Prosser Ave.
LOUIS OSWALD
17205 Grovewood Ave.
JOS. PISKUR
16801 Waterloo Rd.
JOHN ASSEG
15638 Holmes Ave.
JOS. KAPLAR
952 E. 207th St.
MARY TRAMPUSH
4110 St. Clair Ave.
JOHN KRAMER
5301 St. Clair Ave.
Gasolinске postaje

VALENTIN PLESEC
16823 Waterloo Rd.
RAKAR'S BLUE FLASH STATION
18009 Waterloo Rd.
JOS. KERN
351 E. 156th St.
Jedilnice in pivnice

ANTON BARAGA
15322 Waterloo Rd.
VALENTIN PLESEC
16823 Waterloo Rd.
JOS. ZABUKOVEC
576 E. 152nd St.
ALBIN FILIPIC
513 E. 152nd St.
GEO. TUREK
16011 Waterloo Rd.
J. KUNCIC-PEROTTI
397 E. 156th St.
PAUL KORDICH
15815 Waterloo Rd.
Krojčaji

JOS. PERME
15607 Waterloo Rd.
Lekarne

MANDEL DRUG STORE
15702 Waterloo Rd.
Mesnice

JOS. JANZEVIC
542 E. 152nd St.
JOS. SMOLEY
504 E. 152nd St.
FRED JAZBEC
821 E. 222nd St.
Mekarije in slađolci

FRANK DOLŠAK
448 E. 158th St.

FRANK PETROVIC
682 E. 162nd St.
EUCLID DAIRY
516 E. 200th St.
MAYFLOWER DAIRY
1083 E. 68th St.
RACE DAIRY & ICE CREAM
1028 E. 61st St.
Miska obleka

JOHN GORNIK
6217 St. Clair Ave.
FRANK BELAJ
6205 St. Clair Ave.
Modne trgovine

PETER USAJ
775 E. 185th St.
ANTON GUBANG
16725 Waterloo Rd.
JOHN ROZANC
15721 Waterloo Rd.
JOSEPH STAMPFEL
6108 St. Clair Ave.
ANTON ANZLOVAR
6202 St. Clair Ave.
Obutev

FRANK SUHADOLNIK
6107 St. Clair Ave.
Obleka in obutev

ANTON LOGAR
928 E. 222nd St.
ANTON OGRIN
15333 Waterloo Rd.
Pogrebniški

AUGUST F. SVETEK
478 E. 152nd St.
Pogrebniški in pohištvo

ANTON GRDINA IN SINOVCI
15301 Waterloo Rd.
6019 St. Clair Ave.
Premog in stavnj. potrebščine

ELISS RD. COAL & SUPPLY
2220 St. Clair Ave.
Popravljalnice avtomobilov

ROAD SERVICE GARAGE
16115 Waterloo Rd.
AUTO BODY & REPAIR SERVICE
15326 Waterloo Rd.
Peکارije

JOHN ZALAR
18006 Waterloo Rd.
GROVEWOOD HOME BAKERY
17203 Grovewood Ave.
Parobrodne agencije

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
MIHALJEVIČ BROS.
6033 St. Clair Ave.
Razvažalci pive

JOHN DRENIK
23776 St. Clair Ave.
Stavbeniki

J. MERSEK
18701 Kildeer Ave.
Tiskarne

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Tire Shops

CENTURY TIRE SERVICE
15805 Waterloo Rd.
Vinjarne

THOMAS KRASOVEC
17721 Waterloo Rd.
Varietne trgovine

JOS. DURN
15605 Waterloo Rd.
Zelzjavina in sadje

ANTON GODINA
404 E. 156th St.
ANTON MERSNIK
15609 Waterloo Rd.
Zelzjavina

ANTON DOLGAN
15617 Waterloo Rd.
JIM SEPIC
16009 Waterloo Rd.
MARTIN KOTNIK
534 E. 152nd St.
ANTON KUHEL
17218 Grovewood Ave.
MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.
JOS. VIHTELICH
807 E. 222nd St.
WATERLOO HARDWARE
16301 Waterloo Rd.
Zobozdravniki

DR. WM. LAUSCHE
15619 Waterloo Rd.
DR. WM. F. URANKAR
15335 Waterloo Rd.
DR. A. A. URANKAR
15335 Waterloo Rd.
DR. JAMES W. MALLY
6411 St. Clair Ave.
Zavarovalnica in posestva

JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Ave.
JOHN ZULICH
18115 Noff Rd.
DAN STAKICH
15813 Waterloo Rd.
Zlatinarji

FRANK CERNE
6401 St. Clair Ave.
JOHN PROSTOR
15701 Waterloo Rd.

Tri letnice v naši liriki

S. Gregorič, S. Kosovel in D. Kette.

V letošnje leto padajo tri obletnice, ne samo najmočnejših in najvidnejših predstavnikov naše ampak tudi slovenske lirike sploh. Trije ljudje, rojeni vsak na drugem koščku naše zemlje v treh različnih časih, vsak v svoji dobi in pod različnimi vplivi. A vendar so med temi tremi našimi poeti spletene vezi. So to tihe stezice, ki so stekle po naši zemlji tam od Soče čez Kras tja v Brkine. Zvezale so te steze tri mehke duše, a obenem so objele tudi vso našo zemljo in našega človeka v celosti.

Najstarejši med njimi je Simon Gregorič in tridesetletnica njegove smrti pade v letošnje jesen. Rojen ob najkrajšji veji meji slovenske zemlje, je tam zrasel, deloma živel in de-

loval in končno bil tam tudi pokopan. Bil je otrok tistega časa, ko je po naši zemlji vstajala narodna zavest, ko se je naš človek jel prebujati in otrešati tuje pesti. Živel je med ljudstvom, z njim delal in čutil in vse to jasno odseva v njegovih verzih, ki so mehki, napisani iz srca in grede do srca. Iz njegovih pesmi poganja ljubezen do slovenske zemlje, zlasti pa do onega kosa naše zemlje, kjer je bil rojen; njej je vse podaril, zanjo je živel in za njo umrl. Saj ji je posvetil vse svoje najboljše pesmi in je v njih opisal svojo njeno lepoto, vse življenje in trpljenje njegovega človeka s tako preprosto iskrenostjo, da jo lahko vsak doume. Zajel je v pesnih vso trgiko naše slovenske zemlje, zlasti pa tragiko onega koščka naše zemlje, ki meji na tuj življ. V svojih stihih je združil Gregorič ves svoj ponos in ponos svojega naroda, vanje je zlijl vso svojo ljubezen in ljubezen našega človeka do svoje domovine.

S preprosto a lepo in iskreno besedo si je Gregorič usekal težko pot slovenskega poeta, usekal pa jo je tako globoko, da jo ne bo zabrisal ne čas do druge sile. Ne samo od srca do srca, njegove pesmi so šle tudi od ust do ust, iz leta v leto, postale so narodno blago, narodov zaklad. In ta zaklad je neizčrpen v nežni ljubezni do svojega naroda, ki si ga je Gregorič popolnoma osvojil. Naslov "goriški slavček" mu gre po vsej pravici, kajti tako preprostih in naravnih stihov kot so njegovi, naša poezija do danes še ni imela. Pa ne samo zaradi tega. Napisal in zapustil nam je toliko pesmi, skoraj samih lirčnih, kot do danes še noben drug slovenski pesnik.

Morda Gregorič ne pomeni toliko za našo slovensko slovestvo kot za naš narod. Tu pa si je ustvaril s svojim delom neizbrisni spomenik. Zato zasluži, da se ga ob njegovi tridesetletnici smrti spomnijo za to poklicani.

Ljubljana, 4. maja 1936.— Ob desetletnici smrti našega pesnika Srečka Kosovela prireditelj Slavistični klub na ljubljanski univerzi v dramskih gledališču večer sodobne slovenske lirike. S to priveditvijo, ki bo v torek 26. maja ob 20 uri, bo gotovo najlepše počaščen Srečkov spomin, saj je to manifest, da nastopa povojni lirčni rod v njegovem znamenju, da je pri njem Srečkovo ime najvišje zapisano. Uvodno besedo bo govoril najmladnejši pesnik, mladi Bogomil Fatur, ki je po rojstvu naš rojak. On bo tudi bral Kosovelove pesmi. Svoje pesmi bodo na tem večeru brali Tone Seliskar, Anton Vodnik, Miran Jarc, Božo Vodušek, Edvard Kocbek, Vida Tauferi, Bogomil Fatur.

Kot tretjo obletnico naj obeležimo šest desetletnico rojstva Dragotina Ketteja, katera je v januarja neopazno zdrsnila mimo nas. In vendar je bil Kette, kljub svoji kratki življenjski dobi tako močan in pomemben lik v slovenski poeziji, da bi ne smeli tako molče mimo te obletnice.

Rojen je bil na Premu—bivšem Notranjskem, kjer je oče služboval kot učitelj in bil obenem cerkven organist, dne 19. januarja 1876. Oče je bil Vrhnčan, mati pa iz znane Valenčičeve družine iz Trnova pri Ilirski Bistrici. Nesreča je hotela, da mu je v zgodnji mladosti umrla mati, kar je bilo morda usodno za njegovo kratko življenje. Oče ni matere dolgo preživel, kmalu za njim pa je šel še Kette, mlad star komaj 23 let.

Ob svojem prihodu v Ljubljano je bil Kette prepuščen

samemu sebi, zlasti po očetovi smrti. Navezan je bil le na pomoč bogatega strica Valenčiča in neke tete. Ta dva pa sta začela, kot pravi ljudska govornica v njegovem rojstnem kraju, da bi šel študirat bogoslovje, čemur se je mladi Dragotin postavil po robu in si izpodkopal stricovo naklonjenost. Bil je nato primoran se sam nekaj časa preživljati z instrukcijami in sprejemati tujo naklonjenost. Zato je tudi zadnje tri gimnazijske razrede dovršil v Novem mestu. Ker je bil še kot sedmošolec potrjen, je moral takoj po maturi namesto na mesto na Dunaj, k vojakom v Trst. Tu se je na vajah prehladil, zbolel in bil kot bolnik odslavljen iz vojaške službe. Prišel je v Ljubljano, kjer je 26. maja 1899 umrl za jetiko. Pokopan je pri Sv. Križu v skupnem grobu slov. "Moderne."

Dragotin Kette spada v slovensko moderno. Bil je tovariš še živčnega slovenskega pesnika Zupančiča ter Cankarja in Murna. Cankar ga je imel rad in ga je visoko cenil in je bil prvi, ki je Ketteja doumel, ocenil vrednost njegovih del in ga postavil na višino svetovnih lirikov. Pesniti je začel že kot otrok in njegova prva pesem je bila bajne posvečena očetu za god in jo je spisal, ko mu je bilo šele osem let. Že v drugi soli pa je imel cel album pesmic. Poeziji se je posvetil nekako zadnja tri leta. In v teh dobrih treh letih pesniškega delovanja je Kette dosegel prvi vrh slovenske moderne. Za razvoj slovenske pesniške oblike je Kette velikega pomena. Skušal se je otresti vsakega tujega vpliva in se poglobiti v domačega človeka in njegovo življenje. Saj je sam rekel, da največ uspeha v slovenski poeziji doseže oni, ki je naraven in preprost v besedi in zajema iz narodnega življenja. Murnu je pa nekoč pisal: "Zame bi bilo boljše, da nisem stopil v javnost. Spisal bi morebiti manj, a kaj boljšega."

Svoje pesmi je Kette priobčeval večinoma v Ljubljanskem Zvonu, otroški pravljice in pripovedke, basni v prozi in v verzih pa sta prinašala Vrtec in Angelček. Njegovi sonetni cikli pa so najlepša Kettejeva dela. Mnogo njegovega nenatisnjene dela pa se je tudi zgubilo.

Pred smrtjo je svojo zapuščino izročil neki ljubljanski založbi, za svojega dediča pa je določil splošno dr. za slovenske visokošolce na Dunaju.

URADNE URE

Uradne ure uredništva in uprave "Ameriške Domovine" so sledeče: v podeljkih, torkih, četrtkih in petkih: od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Ob sredo: od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Ob sobotah: od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

DNEVNE VESTI

Vlada si mora izposoditi dve milijardi dolarjev

Washington, 1. junija. — Zakladniški tajnik Morgenthau naznanja, da bo vlada te dni razpisala posojilo v vsoti \$2.050.000.000. — Vsota \$600.000.000 bo vrnjena v petnajstih letih, in obresti znašajo dva in tri četrtine odstotka, ostala vsota pa bo vračljiva v petih letih in bo denar nosil en odstotek ter pet osmink obresti. Ko dobi vlada ta denar, bo dovolj na razpolago za vsa izplačila, vključno tudi vojaški bonus.

Papež zopet ostro obsoja komunizem

Rim, 2. junija. — Papež Pij XI., je včeraj, ko je praznoval svoj 79. rojstni dan, ponovno obsodil komunizem kot svetovno nevarnost. To je že tretji napad na komunizem tekom enega meseca. Med drugim je papež dejal: "Čuvajte se pred zankami komunizma in pred krivimi preroki, ki razširjajo strah in grozo!" Papež je govoril o priliki, ko ga je obiskalo 4000 delegatov International Catholic Action. Pred sprejemom je papež pristostvoval pontifikalni sv. maši v katedrali sv. Petra, kamor je prišlo do 40.000 ljudi, ki so papeža sprejeli s silnim aplavzom. Med navzočimi je bilo tudi kakih 100 Amerikancev in zastopniki iz 22 dežel.

Mati obesila otroke, potem pa še samo sebe

Dunkirk, N. Y., 1. junija. — Mrs. Elizabeth Higgins, stara 45 let, je obesila svoja dva otroka včeraj ob postelji, nakar se je še sama obesila. Otroka, katera je mati obesila, sta bila 7-letni Patrick in 6-letni Richard. Nesrečno delo je bilo izvršeno tekom noči, ko sta otroka spala. Mrs. Higgins je bolehala več kot eno leto, in kot se je izjavil koroner Blood, se je nesrečni ženski zmešal razum.

Orjaški protest Romuncem proti Magdi Lupescu

Bukarest, 1. junija. — Včeraj je po vsej Romunski protestiralo 520.000 romunskih kmetov, ki so člani Poljedelske politične stranke. Protestirali so, ker kraljeva ljubica Magda Lupescu zapravlja javni denar in obenem so protestirali proti nemškim nacijem. Bila je to največja demonstracija romunskih kmetov. Samo v glavnem mestu je kerkralo v protestni paradi 140 tisoč kmetov.

Sodniki in politikarji med črnimi legionarji

Detroit, 1. junija. — Sem je dospel generalni državni pravdnik države Michigan, da vpelje strogo preiskavo glede poslovanja črne legije. Generalni državni pravdnik se je izjavil, da se nahaja med člani črne legije več sodnikov in mnogo politikov, ki bodo te dni vsi pozvani pred veliko poroto, da govorijo o poslovanju te morilske tolpe, ki je že zakrivila nešteto umorov in drugih zločinov.

MALI OGLASI

Gotov denar

MORSKI RAZBOJNIK

A. Š.

Wolverstone je godrnjal, toda ko ga je kapetan Blood vprašal, kakšnemu smotru in namenu naj služi, da se nadalje zadržujejo špance v Santi Mariji, je Wolverstone priznal, da tega res ne ve.

Tako je kapetan Blood odšel, da poišče Brazo Largo.

"Brazo Largo," je rekel kapetan Blood, čim ga je našel. "Tvoji ljudje mi delajo skrb in v nevarnosti je moja čast."

"Jaz ne razumem vsega tega," je odvrnil Brazo Largo. "Saj ti sklepaš prijateljstvo s španskimi tatovi."

"Da sklepam prijateljstvo? Ne! Toda ko so se mi vdali, sem jim obljubil, da se jim ne bo nič žalega zgodilo. Toda tvoji možje bi jih kljub temu poklali, če ne bi bil jaz tega prepričan."

Indijanec je bil nevoljen. "Vi ne moj prijatelj. Jaz vas pripeljam do Španskega zlata, vi pa se obrniti proti meni."

"Tu ni nobenega zlata," je rekel Blood. "Pa saj se ne prepričava za to. Povedati bi mi bil moral, prijatelj, preden smo se odpravili na ta pohod, da me izbrabjaš le za svoje namene, da bi se lahko maščeval nad svojimi španskimi sovražniki in da bi spet dobil svojo hčer. V tem slučaju ne bi dal Donu Domingu besede, da jamčim za njegovo varnost in vi bi se bili lahko napili španske krvi. Toda ti si me zapeljal sem pod pretezo, Brazo Largo."

"Huh, huh!" je vzkliknil Brazo Largo. "Ničesar več nimam reči."

"Imam pa jaz zato. Tamle so tvoji ljudje. Po vsem tem, kar se je že zgodilo, jim ne morem več zaupati. In moja dana beseda me veže, da špance ščitim, dokler sem tu."

Indijanec se je priklonil. "Prav! Dokler ste tu. In kaj potem?"

"Če bi nastali spet kakšni nesporazumi, bi se streljalo in utegnili bi se primeriti, da bi bili nekateri tvojih hrabrih ljudi ranjeni ali ubiti. To pa bi jaz bolj obžaloval kakor pa izgubo španskega zlata. Zato se to ne sme zgoditi, Brazo Largo. Skliči svoje ljudi ter jim ukaži, naj se zbero v eni onih koč, kjer naj vsaj do nadaljnjega ostanejo—za svoje lastno dobro."

Brazo Largo je malo pomislil, nato je prikimal. Sklical je svoje Indijance, s katerimi vred

je bil konfiniran tudi sam v neki izmed velikih koč. Pri tem se je smehljaj, zakaz znal je čakati.

Zbrani piratje so mrmrali med seboj, nakar je Wolverstone izrazil njihovo splošno nezadovoljstvo:

"Predaleč tiraš to stvar, kapetan, da riskiraš sovražnosti z Indijanci na ljubo tem španskim psom!"

"O, pa ne špancev na ljubo. Na ljubo moji dani besedi in na ljubo tisti mladi indijanski deklici ter njenemu detetu. Španski poveljnik ji je dober in on je hraber možak."

"Bog nam pomagaj!" je vzdihnil Wolverstone ter se resignirano obrnil.

Uro zatem so se španci vkrcali v čolne ter se pripravili k odhodu. Edino orožje, ki jim ga je kapetan Blood dovolil vzeti s seboj, je bilo kakega pol ducata pušk. Vzeli pa so s seboj dovoljno količino živeža in vode. Glede pitne vode je bil španski poveljnik tako skrben in natančen, da so morali pod njegovi osebnim nadzorstvom znesti vrče z vode v čolne. Nato pa se je obrnil h kapetanu Bloodu, da se od njega poslovijo.

"Don Pedro," je rekel "Manjka mi besed, s katerimi bi mogel dati duška vaši velikodušnosti. Ponosen sem na to, da sem vas imel za svojega sovražnika."

"Mar recite, da ste lahko srečni," je rekel Blood.

"Da, tudi srečen. Pripovedoval bom, kjerkoli bodo španci, ki me bodo mogli slišati, da je Don Pedro Sangre hraber mož in izboren gentleman."

"Tega bi vam ne priporočal," je rekel Blood, "zakaj tega vam ne bo nihče verjel."

Don Domingo je stopil zdaj na krov piroge, na kateri sta že bila njegova indijanska žena in njiju dete. Njegovi možje so odrinili od brega, čoln je zašel v tok ter pričel svoje potovanje proti Panami. Don Domingo pa je imel v svoji posesti listek, napisan po kapetanu Bloodu, na katerem je bilo naročeno Ybervilleu in Hagthorpeu, naj dovolita špancev svobodno pot, v slučaju, da se srečata z njimi.

Zvečer pa so sedli piratje h gostiji na dvorišču forta. V naselju so našli namreč mnogo perutnine, koz in prašičev, ki so jih spekli nad velikim ognjem, pečenko pa so zalivali z izborno kapljo očetov dominikancev, ki so jo našli v njihovem samostanu.

Sredi gostije pa se je z reke sem nenadoma začul glas trobente. Blood je skočil na noge.

"To sta vsekakor Yberville in Hagthorpe, ki se vračata," je rekel Wolverstonu.

"Prosimo Boga, da se ne vračate prazna, marveč z zlatom," je rekel Wolvestrone.

Naglo so skočili vsi k reki. Baš ko je dospel Blood do reke, je pristal ob bregu prvi čoln in Hagthorpe je skočil iz njega.

"Kmalu ste se vrnili," je rekel Blood. "Ali ste imeli srečo?"

Hagthorpe, velik in močan, glavo ovito s pisano ruto, je stal v mraku nasproti svojega kapetana.

"Prav gotovo nismo imeli one sreče, katere bi si bil ti zaslužil, Peter," je odvrnil Hagthorpe.

"Mar hočeš s tem reči, da jih niste mogli dohiteti?"

"Yberville, ki je v tem trenutku stopil na kopno, je odgovoril mesto Hagthorpe-a:

"Nikogar ni bilo, katerega bi bilo treba dohiteti, kapetan. Ta prekleti prevežani španec te je potegnil prav pošteno za nos. Lagal je, ko ti je rekel, da je zlato odposlal naprej; ti pa si mu verjel — verjel si izdajskemu špancu!"

"Kaj praviš?" je vprašal Blood. "Praviš, da ni odposlal zlata. Mar misliš s tem reči, da je zlato še tukaj?"

"Ne," je rekel Hagthorpe. "Kar meniva, je to, da si se dal ti tako potegniti njegovim lažem, da jih nisi niti preiskal in jim enostavno dovolil, da odidejo, pri čemer so vzeli tudi zlato s seboj."

"Kaj?" je vzkliknil kapetan. "Kako pa vesta to?"

"Nekako ducat milij od tu smo zadeli na neko indijansko vas, kjer smo povprašali, kako dolgo je že temu, kar so pluli tod mimo čolni s španci. Indijanci pa so nam odvrnili, da niso ne danes, ne večeraj in sploh že od deževne dobe sem pasirali po reki nobeni čolni. Tako smo torej uvideli, kakor te je ta tvoj španec potegnil. Obrnili smo se torej takoj k zopetnemu povratku, in nekako na sredni pota nazaj, smo zadeli na flotilo Dona Dominga. Srečanje je bilo zanj veliko presenečenje. On namreč ni računal na to da bomo že tako naglo iskali obvestil. Toda bil je gladek ko jegulja in še mnogo bolj vljuden in sladak kakor običajno. Zdaj je pričel lagati nam, ter nam priznal, da te je nalaagal, da si je pa pozneje z zlatom odkupil svobodo kakor tudi svobodo svojih ljudi. Rekel je, da si mu ti naročil, naj nam reče, da se takoj vrnemo, in v dokaz temu nam je pokazal tudi tvoj listek, ki si mu ga dal s seboj."

Od tu naprej je bil pričel Yberville pripovedovati.

"Mi pa nismo bili tako naivni in pripravljeni verjeti špancev, ker smo vedeli, da kdor laže enkrat, laže tudi drugič in tretjič,

zato smo jih povabili lepo na kopno ter jih preiskali."

"Pa mi zdaj vendar ne boš povedal, da ste našli pri njih zlato?" je vprašal kapetan Blood osupel.

Yberville je za trenotek pomolčal in se lokavo nasmehnil.

"Ti si jim dovolil, da se bogato založe s potrebnimi za svojo pot. Ali si morda opazil, pri katerem studentu je Don Domingo napolnil svoje vrče z vodo?"

"Vrče z vodo?" je ponovil Blood.

"Da . . . Vrči za vodo so bili napolnjeni z zlatim zrnjem. Te vrče smo pripeljali zdaj s seboj."

Ko se je poleglo zmagoslavje tega prijetnega presenečenja, je kapetan Blood spet sel in se zasmeljal:

"Priznati vama moram, da sta imenitno naredila," je rekel. "In edino, kar morem storiti, da se kaznujem zato, ker sem se dal tako nesramno potegniti, je to, da se odpovem svojemu deležu nobeni čolni. Nato pa — po kratkem molku: "In kaj ste storili z Donom Domingom?"

"Jaz bi ga bil dal ustreliti za njegovo nesramnost," je rekel Hagthorpe mrko, "pa se je vmešal Yberville tukajle — tale Yberville, ki mu ta reč najmanj pristoja — ter me pregovoril, da ga izpustimo."

Osramočen je povabil mladi Francoz glavo, kakor bi bil zakrivil najzlobneje dejanje, da se izogne pogledu kapetana Blooda.

Končno pa je vendar rekel v svoje opravičilo: "Hm, kaj pa sem hotel storiti? Pri tej stvari je bila namreč tudi ženska, — ona njegova mala indijanska žena . . ."

"Pri Bogu, saj prav nanjo sem zdaj mislil," je rekel kapetan Blood. "In za njeno dobro in njegovo in v dobrobit nas vseh, bo najbolje, če rečemo Brazu Largu, da ste Dona Dominga in njegovo ženo ubili v boju, ki se

je razvil med njimi in vami za zlato. Pogled na vrče, napolnjene z zlatom, bo potrdil naše govorjenje. Tako bo zavladal mir med vsemi, ki so pri tem prizadeti."

V službi kralja Louisa

Med tem pa, kake tri mesece prej, preden je polkovnik Bishop odplul proti Tortugi, da razdene to piratsko gnezdo, je kapetan Blood, s peklom v duši, pripeljal v skalnati pristan Tortuge in dva dni pred prihodom fregate, s katero je odjadril Wolverstone en dan pred Bloodom iz Port Royala, kamor so Blooda zanesle okoliščine, kakor vemo.

V pristanišču Tortuge je torej našel svojo mornarico, ki ga je čakala: četrto ladij in svojih sedemsto mož, ki so tvorili njihove posadke. Ker so bili njegovi fantje že v velikih skrbeh zaradi njegove dolgotrajne odsotnosti, so mu priredili toliko lepšji sprejem. Topovi so grmeli njemu na čast in z jamborov ladij so vihrale zastave in pisani trakovi. Prebivalstvo Tortuge, ki ga je ves ta hrup zbudil iz njegovega vsakdanjega življenja, se je zgrnilo na pomolu, da je bilo priča prihodu tega velikega bukanirja.

Toda Blood je bil slabe volje, ko se je odpravil na kopno.

Njegovi kapetani, Hathorpe, Christian in Yberville so bili že pri roki, da ga sprejmejo, in z njimi par stotin mož. On pa je kar na kratko prekinil njihovo pozdravljanje in na vprašanje, kje se je tako dolgo mudil, je samo zamahnil z roko in rekel, naj počakajo prihoda Wolverstonea, ki jim bo vse pojasnil.

Ko se jih je kapetan Blood končno otrešel, se je napolil proti hiši M. d'Ogerona, da pozdravi svoje prijatelje, gubernerja in njegovo družino.

Piratje pa so bili med tem izprva mnenja, da Wolverstone sledi kapetanu s kakim posebnim vojnim plenom, toda od razred-

čene posadke Arabele so končno izvedeli drugačno zgodbo.

Ko je dva dni zatem pripeljal v pristanišče Wolverstone, so se piratje zgrnili okoli njega, da izvedo iz njegovih ust to, česar jim Blood ni povedal.

No, kakor vemo, je imej Wolverstone samo eno oko, ampak s tem je videl več kakor večina drugih z dvema; kljub svoji veliki glavi, oviti kakor s turbanom z zeleno in rdečo pisanim robcem, je imel ta človek srce dečka, v tem srcu pa mnogo ljubezni do kapetana Blooda.

Pogled na Arabelo v pristanišču ga je izprva osupnil. Pomenčal si je svoje edino oko, da ugotovi, da-li ga vid ne vara. In vendar še ni mogel verjeti tega, kar je videl. Saj je vendar odplul iz Jamajke pred kapetenom Bloodom, katerega je pustil na krovu Arabele, čitajočega Horacija. Nato pa je zasljal poleg sebe gals, glas Dykea, ki ga je zagotovil, da ni on sam, namreč

Wolverstone, ki je tako začuden.

"Za božjo voljo, ali je to Arabela ali je njen duh?"

Da, to je bila Arabela, o tem ni moglo biti nobenega dvoma več. Pa, kaj pri vragu, dela Arabela tukaj, če jo je pa pustil v Jamajki? In je-li bil Peter Blood na njej, ali je samo ostalo njegovo moštvo odplulo z njo, nje-ga pa pustilo v Port Foyalu?

Dyke je ponovil to vprašanje in Wolverstone mu je zdaj odgovoril.

"Ti imaš dvoje oči, s katerimi gledaš, pa vprašuješ mene, ki imam samo eno!"

"Ampak jaz vidim Arabelo."

(Dalje prihodnjic)

TWILIGHT BALL-ROOM
Najfinjša slovenska plesna dvorana v Clevelandu
Dominik Krašovec, lastnik
6025 St. Clair Ave.

Denite v hišo furnes sedaj in plačajte jeseni!
Specielno samo za nekaj časa!
Steam, Hot Water, Hot Air Furnaces.
Lahko kupite na 36 mesečnih obrokov. Popravljamo furneze in boilerje vseh vrst. Vprašajte za slovenskega zastopnika Štefan Robash.
WOLFF HEATING CO.
HEATING ENGINEERS
9703 North Boulevard Tel. GL 9218-9219

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŠENJE ZNAŠA NAD \$3.500.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42.letnega obstanka nad \$5.900.000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasti zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

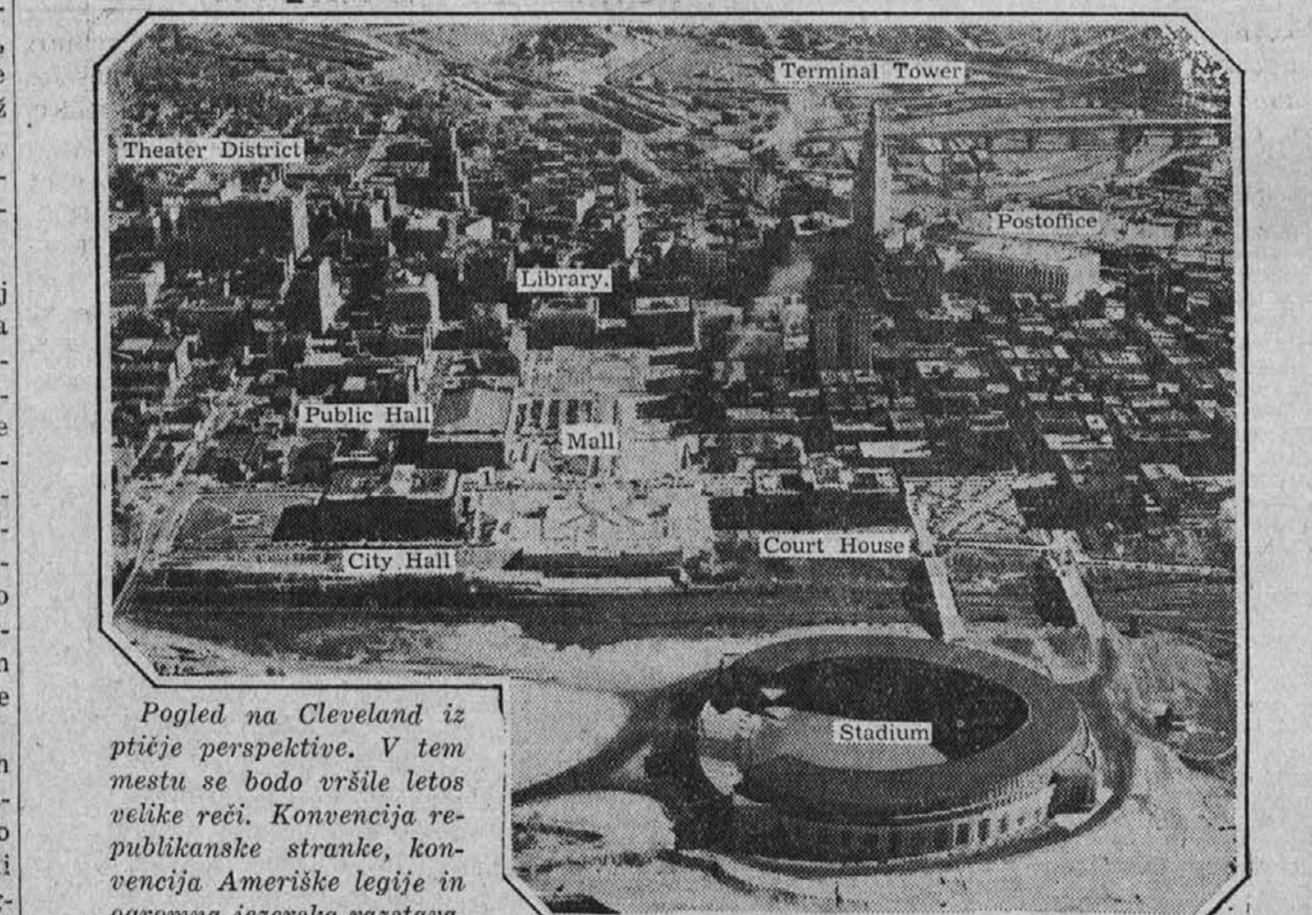
Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

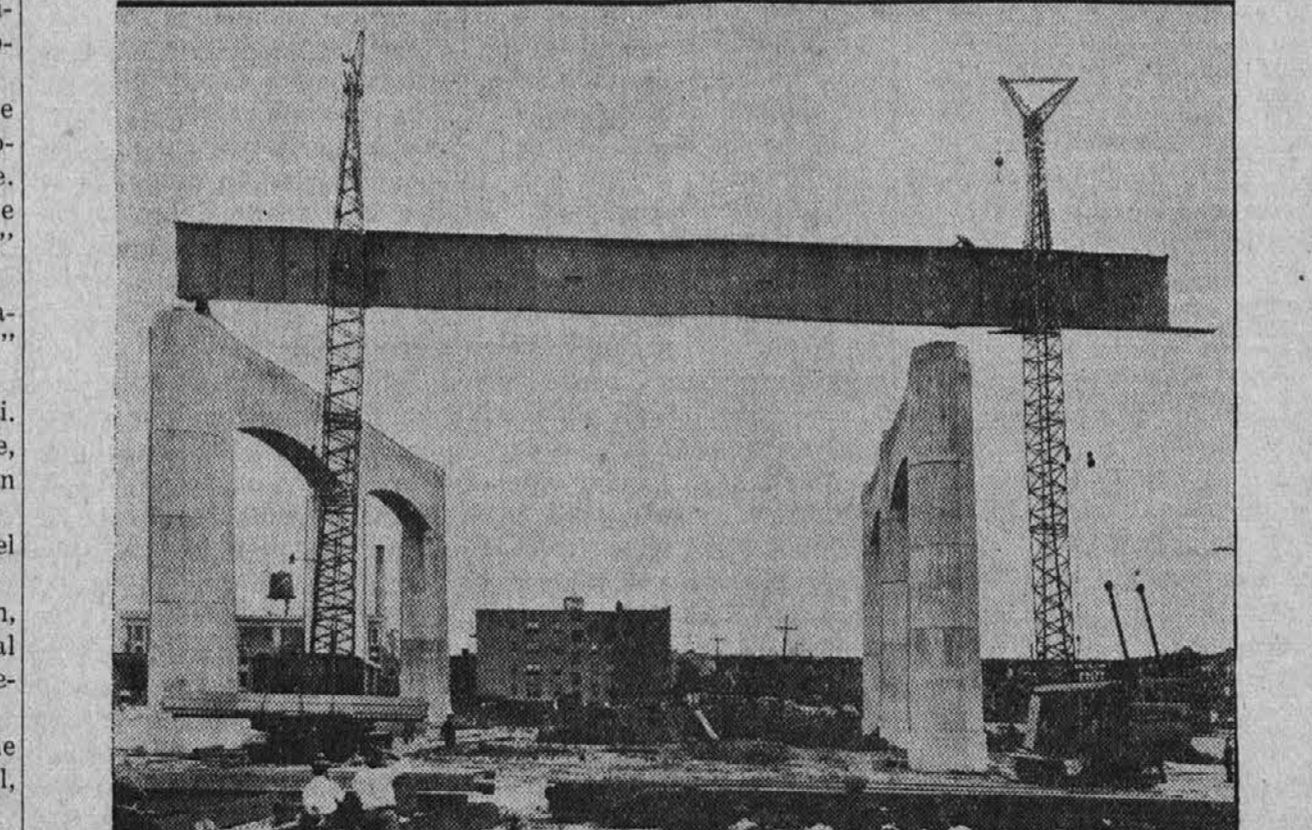
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te moške in bogate podporne organizacije potrdi se in pristopi takoj.

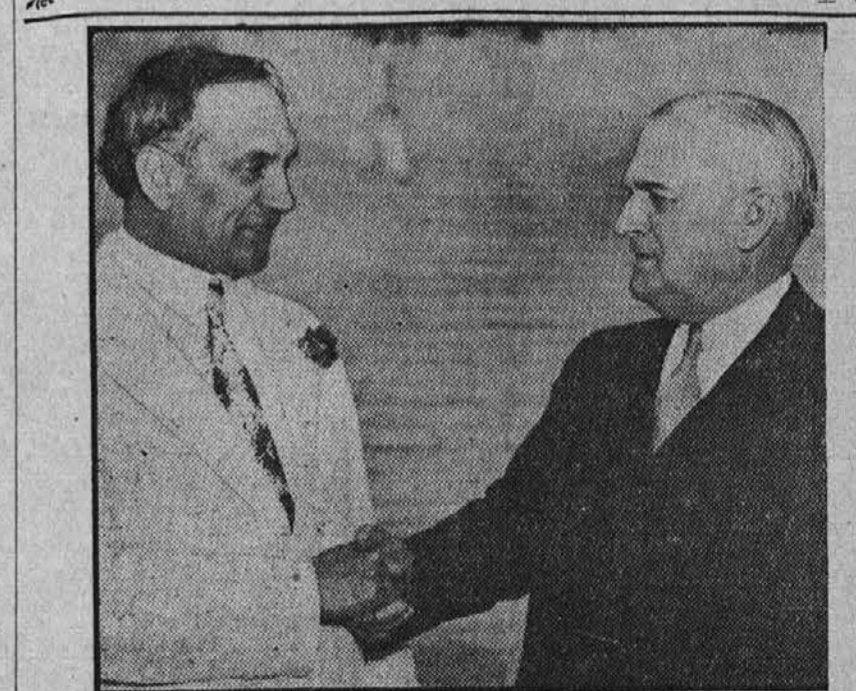
V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16 do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pogled na Cleveland iz ptičje perspektive. V tem mestu se bodo vršile letos velike reči. Konvencija republikanske stranke, konvencija Ameriške legije in ogromna jezerska razstava.

141 čevljev dolga povprečna traverza, ki je največja na svetu, kar se jih je še izdelalo. Rabili so jo pri mostu, ki ga postavljajo v New Yorku. Človek, ki sedi na traverzi je kot muha. Ta most bo vezal Manhattan, Bronx in Queens, bo dolg 19 milj in bo veljal 64 milijonov dolarjev. Izgotovljen bo letošnje poletje.

Senator Joseph F. Guffey in poslanec J. Buell Snyder, oba demokrata, sta si segla v roko in obljubila, da se bosta borila naprej, potem ko je vrhovno sodišče Zed. držav zavrglo Guffey premogarsko predlogo.

LYON DAIRY
SLOVENSKA MLEKARNA
Jos. Glavan, lastnik
1166 EAST 60th STREET
HENDERSON 5832
Se toplo priporoča gospodinjstvom za vse mlekarne izdelke